

gwynedd.llyw.cymru

Cyngor Gwynedd

Cyngor Gwynedd

Cyngor Gwynedd

STRATEGAETH A CHYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL 2025/26

Datganiad o Fwriad

Rhoi hyder i'r dinesydd a'r Cyngor ar amgylchedd rheoli a threfniadau llywodraethu'r Cyngor drwy adrodd yn annibynnol ac yn wrthrychol i'r Pennaeth Cyllid a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Mae archwilio mewnol yn cryfhau gallu'r sefydliad i greu, diogelu a chynnal gwerth drwy ddarparu sicrwydd, cyngor, mewnwelediad a rhagwelediad annibynnol, gwrthrychol ac ar sail risg i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a'r Rheolwyr.

RHOI POBL GWYNEDD YN GANOLOG I BOPETH RYDYM YN EI WNEUD
PUTTING THE PEOPLE OF GWYNEDD AT THE CENTRE OF EVERYTHING WE DO

STRATEGAETH ARCHWILIO MEWNOL A CHYNLLUN ARCHWILIO

2025-26

1. ARCHWILIO MEWNOL - EIN DATGANIAD O WELEDIGAETH

- 1.1 *"I fod yn biler dibynadwy mewn llywodraethu, rheoli risg, a rheolaeth, wedi'n cydnabod am ein rhagoriaeth wrth ddarparu gwasanaethau archwilio mewnol arloesol, craff a rhagweithiol. Ein nod yw gwella gallu'r Cyngor i gyflawni ei amcanion strategol yn barhaus, diogelu adnoddau cyhoeddus, a meithrin tryloywder ac atebolrwydd. Drwy ein hymrwymiad i gynnal safonau uchel, cydymffurfio â safonau proffesiynol ac ymroddiad i welliant parhaus, rydym yn ymdrechu i fod yn gatalydd ar gyfer newid cadarnhaol ac yn sylfaen i uniondeb a llwyddiant y Cyngor."*

2. DATGANIAD O BWRPAS

- 2.1 Mae archwilio mewnol yn cryfhau gallu'r sefydliad i greu, diogelu a chynnal gwerth drwy ddarparu sicrwydd, cyngor, mewnwelediad a rhagwelediad annibynnol, gwrthrychol ac ar sail risg i'r bwrdd a'r rheolwyr.

Mae archwilio mewnol yn gwella'r sefydliad o ran:

- Cyflawni ei amcanion yn llwyddiannus.
- Prosesau llywodraethu, rheoli risg, a rheolaeth.
- Gwneud penderfyniadau a goruchwyllo.
- Enw da a hygyrdd gyda'i randdeiliaid.
- Y gallu i wasanaethu buddiannau'r cyhoedd.

3. ARCHWILIO MEWNOL A'R BUDD CYHOEDDUS

- 3.1 Mae archwilio mewnol yn chwarae rôl hanfodol wrth wella gallu sefydliad i wasanaethu budd cyhoeddus. Er mai prif swyddogaeth archwilio mewnol yw cryfhau prosesau llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth, mae ei effeithiau'n ymestyn y tu hwnt i'r sefydliad. Mae archwilio mewnol yn cyfrannu at sefydlogrwydd a chynaliadwydd cyffredinol sefydliad drwy ddarparu sicrwydd ar ei effeithlonrwydd gweithredol, dibynadwydd adrodd, cydymffurfiaeth â chyfreithiau a/neu reoliadau, diogelu asedau, a diwylliant moesegol.

4. STRATEGAETH A CHYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL

- 4.1 Wrth ddatblygu strategaeth a chynllun archwilio mewnol, rhoddwyd ystyriaeth i sut y mae Cyngor Gwynedd yn:
- Sefydlu amcanion strategol ac yn gwneud penderfyniadau strategol a gweithredol.
 - Goruchwyllo rheoli risg a rheolaeth.

- Hyrwyddo diwylliant moesegol.
 - Darparu rheolaeth perfformiad ac atebolrwydd effeithiol.
 - Strwythuro ei swyddogaethau rheoli a gweithredu.
 - Cyfathrebu gwybodaeth risg a rheolaeth drwy gydol y sefydliad.
 - Cydlynu gweithgareddau a chyfathrebu ymhlith y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a darparwyr gwasanaethau sicrwydd allanol, e.e. Archwilio Cymru.
- 4.2 Mae'r Strategaeth yn nodi sut y bydd y gwasanaeth yn cael ei gyflawni a'i ddatblygu ac mae'n cael ei ategu gan y Siarter Archwilio Mewnol sy'n cynnwys mandad swyddogaeth archwilio mewnol, safbwynt sefydliadol, perthnasoedd adrodd, awdurdod, cwrmpas gwaith, mathau o wasanaethau a manylebau eraill
- 4.3 Mae Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang (GIAS), yn benodol Safon 9.2 Strategaeth Archwilio Mewnol yn nodi: ***"rhaid i'r prif weithredwr archwilio¹ ddatblygu a gweithredu strategaeth ar gyfer y swyddogaeth archwilio mewnol sy'n cefnogi amcanion strategol a llwyddiant y sefydliad."***
- 4.4 Mae Safon 9.4 Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang (GIAS) yn nodi ***"rhaid i'r prif weithredwr archwilio greu cynllun archwilio mewnol sy'n cefnogi cyflawni amcanion y sefydliad."***
- 4.5 Mae'r cynllun blynyddol sy'n seiliedig ar risg yn ystyried y gofyniad i gynhyrchu casgliad ac adroddiad blynyddol.
- 4.6 Wrth baratoi'r cynllun archwilio mewnol, ystyriodd y Rheolwr Archwilio y canlynol:
- Ymrwymadau sy'n ofynnol gan gyfreithiau neu reoliadau.
 - Ymrwymadau sy'n hanfodol i genhadaeth neu strategaeth y sefydliad.
 - Meysydd a gweithgareddau sydd â lefelau sylweddol o risg.
 - A oes gan bob risg sylweddol sylw digonol gan ddarparwyr sicrwydd.
 - Ceisiadau cynghori ac ad hoc.
 - Yr amser a'r adnoddau sydd eu hangen ar gyfer pob ymgysylltiad posibl.
 - Manteision posibl pob ymgysylltiad i'r sefydliad, megis potensial yr ymgysylltiad i gyfrannu at wella prosesau llywodraethu, rheoli risg a rheoli'r sefydliad.
- 4.7 Er mwyn sicrhau ein bod yn adolygu'r pethau cywir, rhoddwyd ystyriaeth yn gyntaf i'r Gofrestr Risg Gorfforaethol, Cynllun Cyngor Gwynedd ynghyd ag unrhyw ddatblygiadau arwyddocaol eraill. Mae hyn er mwyn sicrhau bod rheolaethau allweddol y Cyngor er mwyn delio â'i brif risgiau yn cael eu hystyried.

¹Rheolwr Archwilio

4.8 Ar gyfer pob risg ar y gofrestr, darperir sgôr gyfredol, sef y sgôr yn dilyn asesiad gwrthrychol o'r trefniadau rheoli sydd ar waith ar hyn o bryd. Rhoddir ystyriaeth i ddau ffactor:

- Effaith y risg pe bai'n cael ei wireddu
- Y tebygolrwydd y bydd yn digwydd.

4.9 Mae'r sgoriau effaith yn amrywio o 1 (Effaith weladwy) i 5 (Effaith drychinebus), a'r sgoriau tebygolrwydd o 1 (annhebygol iawn) i 5 (sy'n digwydd nawr). Mae'r sgôr risg yn cael ei chyfrifo trwy luosi'r sgôr effaith a'r sgôr tebygolrwydd. Mae lefel gymharol y risgiau yn cael ei chyfrifo fel a ganlyn:

Sgôr 20-25	Risg Uchel iawn
Sgôr 12-16	Risg Uchel
Sgôr 6-10	Risg Ganolig
Sgôr 1-5	Risg Isel

4.8 Mae Cynllun Cyngor Gwynedd 2023-28 yn nodi gweledigaeth a blaenoriaethau'r Cyngor. Mae'r cynllun yn cynnwys cyfres o brosiectau ar gyfer y pum mlynedd nesaf o dan saith maes blaenoriaeth:

- **Gwynedd Yfory** - Rhoi'r cychwyn gorau posib mewn bywyd i'n plant a'n pobl ifanc
- **Gwynedd Ffyniannus** - Cryfhau'r economi a chefnogi pobl Gwynedd i ennill cyflog teg
- **Gwynedd Glyd** - Cefnogi pobl Gwynedd i fyw mewn cartrefi addas a fforddiadwy yn eu cymunedau
- **Gwynedd Ofalgar** - Cefnogi trigolion Gwynedd i fyw bywydau llawn a diogel yn ein cymunedau
- **Gwynedd Gymraeg** - Sicrhau ein bod yn rhoi pob cyfle posib i'n trigolion ddefnyddio'r iaith Gymraeg yn y gymuned.
- **Gwynedd Werdd** - Gwarchod prydferthwch naturiol y sir, ac ymateb yn bositif i'r argyfwng newid hinsawdd.
- **Gwynedd Effeithlon** - Rhoi pobl Gwynedd yn gyntaf a'u trin yn deg a sicrhau bod y Cyngor yn perfformio yn effeithiol ac yn effeithlon.

4.9 Mabwysiadwyd y Cynllun gan y Cyngor yn ei gyfarfod ar 2 Mawrth 2023, ond mae'n ddogfen fyw a fydd yn esblygu dros amser. Mae'r Cynllun yn cael ei adolygu'n flynyddol.

- 4.10 Mae'r cynllun archwilio yn deillio o adolygiad gwrthrychol o'r risgiau a allai effeithio ar ddarpariaeth gwasanaethau'r Cyngor, ac ymgynghori â Phenaethiaid Adrannau ac Uwch Swyddogion. Mae Rheol Gweithdrefn Ariannol 16.12.6 Cyngor Gwynedd yn nodi: ***"Bydd y Pennaeth Cyllid yn cytuno ar y cynlluniau archwilio tymor canolig a blynyddol a baratowyd gan y Rheolwr Archwilio sy'n ystyried nodweddion a risgiau cymharol y gweithgareddau dan sylw. Bydd y cynlluniau'n cael eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio."***
- 4.11 Wrth baratoi'r cynllun archwilio, a ddisgrifir yn Atodiad A, rhoddwyd ystyriaeth i'r hyn y mae angen i'r Gwasanaeth ei wneud er mwyn cyflawni ei bwrpas. Mae'r cynllun archwilio wedi'i groesgyfeirio lle bo'n berthnasol i'r Gofrestr Risg Gorfforaethol a Chynllun Cyngor Gwynedd.
- 4.12 Bydd cynllun Archwilio Mewnol 2025/2026 hefyd yn rhoi ystyriaeth briodol i'r canlynol:
- Bydd yn ymwybodol bob amser o'r posibilrwydd o dwyll neu lygredd. Byddwn felly yn manteisio ar y Fenter Twyll Genedlaethol ac yn ymgymryd â gwaith atal twyll rhagweithiol.
 - Parhau i fynd i'r afael â grantiau penodol, yn enwedig lle mae amodau'r grant yn disgwyl adolygiad Archwilio Mewnol.
- 4.13 Bydd y cynllun archwilio yn parhau i fod yn hyblyg er mwyn adlewyrchu unrhyw faterion sy'n dod i'r amlwg neu newidiadau i risgiau a blaenoriaethau Cyngor Gwynedd. Bydd unrhyw ddiwygiadau neu addasiadau i'r Cynllun yn cael eu hadrodd i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu yn y dull arferol.
- 4.14 Er mwyn sicrhau hyblygrwydd, bydd Archwilio Mewnol yn defnyddio'r fethodoleg AGILE lle bo hynny'n bosibl. Amcanion cymhwyso'r egwyddorion Agile yw:
- Cynyddu ansawdd archwilio
 - Cylchoedd archwilio byr
 - Mwy o ryngweithio â'r sawl sy'n cael ei archwilio
 - Darparu mewnwelediadau
- Mae Agile yn darparu Cynllunio Archwilio Mewnol mwy hyblyg a deinamig o ganlyniad i fonitro risg parhaus.
- 4.15 Rhagwelir y bydd oddeutu 580 diwrnod o adnoddau archwilio ar gael i gwblhau cynllun archwilio 2025/26. Mae hyn yn seiliedig ar ddadansoddiad o'r adnoddau staffio sydd ar gael, gan gynnwys lwfansau rhesymol ar gyfer gwaith "digynnyrch" fel gwyliau, salwch, hyfforddiant, rheoli a chyfarfodydd a darpariaeth ar gyfer gwaith ymatebol a dilynol.

- 4.16 Mae Gwasanaeth Archwilio Mewnol Cyngor Gwynedd yn darparu Gwasanaeth Archwilio Mewnol i nifer o gleientiaid allanol gan gynnwys tua 75 o gynghorau tref a chymuned, Parc Cenedlaethol Eryri, Byw'n Iach, Cyd-bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru a GwE. Mae'r diwrnodau hyn eisoes wedi'u hystyried wrth gyfrifo nifer y diwrnodau sydd ar gael i gyflawni Cynllun Cyngor Gwynedd, h.y. 580 diwrnod.
- 4.17 Bydd Cynllun Archwilio 2025/2026 yn gynllun gyda hyblygrwydd i alluogi i'r swyddogaeth archwilio mewnol gefnogi'r Cyngor mewn unrhyw faterion sy'n dod i'r amlwg ac i weithredu'n brydlon ar unrhyw risgiau a achosir gan y materion hynny.

5. ADRODD

- 5.1 Bydd y Rheolwr Archwilio yn adrodd yn rheolaidd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio:
- Ar ganlyniadau gwaith Archwilio Mewnol yn y cyfnod blaenorol.
 - Ar y cynllun archwilio mewnol a pherfformiad mewn perthynas â'i gynllun.
 - Ar ddiwygiadau sylweddol i'r cynllun archwilio mewnol.
 - Ar unrhyw wendidau rheolaeth sylweddol a ddarganfuwyd neu a archwiliwyd.
 - Ar amlygiad risg sylweddol a materion rheoli, gan gynnwys risgiau twyll, materion llywodraethu, a meysydd ffocws eraill a allai ymyrryd â chyflawni amcanion strategol y Cyngor.
 - Ar unrhyw gamau gweithredu y cytunwyd arnynt na chawsant eu gweithredu o fewn yr amserlen y cytunwyd arni, lle byddai methiant i weithredu ar y camau hynny yn ymestyn gwendid rheoli sylweddol.
 - Ar ymatebion rheolwyr i risg y mae'r swyddogaeth archwilio mewnol yn pennu ei bod yn annerbyniol neu dderbyn risg sydd y tu hwnt i archwaeth risg y Cyngor.
 - Ar gynnydd ar gwblhau'r Cynllun Archwilio Mewnol am y flwyddyn gyfredol.

6. CASGLIAD AC ADRODDIAD BLYNYDDOL

- 6.1 Mae gofynion Parth IV, Safon 11.3 o Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang 2024 (y "Safonau") a'r Cod Ymarfer ar gyfer Archwilio Mewnol yn cyfeirio at y gofyniad i'r prif weithredwr archwilio ffurfio barn sicrwydd blynyddol yn seiliedig ar y rhaglen flynyddol o waith archwilio yn ogystal â sicrwydd a gafwyd drwy ddulliau eraill.
- 6.2 Bydd y Rheolwr Archwilio yn paratoi Casgliad Blynyddol ac Adroddiad i gyfarfod cyntaf y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, yn unol â'r Safonau.
- 6.2 Bydd yr Adroddiad Blynyddol yn cynnwys yn bennaf:
- Barn flynyddol ar y fframwaith ar gyfer llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol.

- Crynodeb o'r gwaith Archwilio Mewnol a gwblhawyd y mae'r casgliad yn deillio ohono.
- Dadansoddiad o'r defnydd o adnoddau staff.
- Canlyniadau mesurau Cyflawniad Archwilio Mewnol.
- Rhaglen Sicrwydd Ansawdd a Gwella Archwilio Mewnol.

7. DILYNIANT

7.1 Safon 15.2 o'r Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang: Cadarnhau Gofynion Gweithredu Argymhellion neu Gynlluniau Gweithredu yn nodi:

"Rhaid i archwilwyr mewnol gadarnhau bod rheolwyr wedi gweithredu argymhellion archwilwyr mewnol neu gynlluniau gweithredu rheolwyr yn dilyn methodoleg sefydledig, sy'n cynnwys:

- ***Holi am gynnydd ar y gweithrediad.***
- ***Cynnal asesiadau dilynol gan ddefnyddio dull sy'n seiliedig ar risg.***
- ***Diweddarau statws gweithredoedd rheolwyr mewn system olrhain."***

7.2 I'r perwyl hwn, nodir ym mharagraff 4.14 o'r Siarter Archwilio Mewnol ***"Ar ôl cyfnod priodol, bydd Archwilio Mewnol yn cynnal profion dilynol i sicrhau bod yr hyn y cytunwyd arno yn weithredol. Bydd canlyniadau'r gwaith dilynol yn cael eu hadrodd i'r Prif Swyddogion a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio."***

7.3 Efallai y bydd yn ofynnol i reolwyr nad ydynt yn mynd i'r afael â materion/risgiau sy'n deillio o waith Archwilio Mewnol fynychu'r Gweithgor Gwella Rheolaethau.

8. GOFYNION ADNODDAU ARCHWILIO MEWNOL

8.1 Fel y manylir yn y Siarter Archwilio Mewnol, paragraff 8.1 ***"os yw'r Rheolwr Archwilio o'r farn nad oes ganddo/ganddi ddigon o adnoddau i ganiatáu iddo/iddi roi barn ar yr amgylchedd rheoli yn unol â gofynion y Safonau, bydd yn adrodd hyn i'r Pennaeth Cyllid a hefyd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio."***

8.2 O bryd i'w gilydd, er mwyn adlewyrchu anghenion archwilio, ac yng nghyd-destun yr adnoddau sydd ar gael a Rheolau Gweithdrefn Ariannol y Cyngor, bydd y gwasanaeth Archwilio Mewnol yn caffael arbenigedd allanol i gynorthwyo gyda gwaith archwilio ac er mwyn cynnal lefelau sgiliau staff parhaol. Mae hyn wedi bod yn arbennig o wir am faes gwaith archwilio technoleg gwybodaeth, ond nid yw mathau eraill o archwiliadau wedi'u heithrio o drefniadau o'r fath.

9. HYFFORDDIANT A DATBLYGIAD

- 9.1 Bydd y Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn parhau i fuddsoddi mewn hyfforddiant i sicrhau bod y tîm yn parhau â'u datblygiad proffesiynol ac yn cadw i fyny â risgiau a datblygiadau sy'n dod i'r amlwg. Byddwn hefyd yn cymryd rhan yn yr hyfforddiant corfforaethol gorfodol, yn ôl yr angen.
- 9.2 Mae'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol hefyd wedi ymrwymo i hyfforddi a mentora ei staff, ac i ddarparu cyfleoedd ar gyfer datblygiad proffesiynol priodol. Adlewyrchir hyn yn y gyfran uchel o staff sydd â chymhwyster cyfrifeg proffesiynol yn ogystal â sawl aelod o'r tîm yn parhau â hyfforddiant proffesiynol yn ystod 2024/25.
- 9.3 Er mwyn cydymffurfio â'r cymhwyster CIPFA ac ACCA, mae'n ofynnol i Archwilwyr Mewnol sy'n dal y cymhwyster hwn ymgymryd ag isafswm oriau o ddatblygiad proffesiynol parhaus bob blwyddyn.

10. DANGOSYDDION PERFFORMIAD

- 10.1 Cynhelir cyfarfodydd "Herio Perfformiad" bedair neu bum gwaith y flwyddyn ym mhresenoldeb yr aelod Cabinet Cyllid, y Prif Weithredwr neu'r Cyfarwyddwr Corfforaethol a'r Pennaeth Cyllid. Bydd Arweinydd y Cyngor yn mynychu un cyfarfod y flwyddyn.
- 10.2 Bydd y dangosydd perfformiad allweddol ar gyfer Archwilio Mewnol yn cael ei adrodd ym mhob Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

11. RHAGLEN SICRWYDD ANSAWDD A GWELLA

- 11.1 Mae'r rhaglen ansawdd a gwella yn cael ei sefydlu gan y Rheolwr Archwilio i werthuso a sicrhau bod y swyddogaeth archwilio mewnol yn cydymffurfio â'r Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang, yn cyflawni amcanion perfformiad ac yn dilyn gwelliant parhaus. Bydd y rhaglen yn cynnwys asesiadau mewnol ac allanol.
- 11.2 Mae'r Safonau yn ei gwneud yn ofynnol i'r swyddogaeth archwilio mewnol gynnal rhaglen sicrhau ansawdd a gwella yn seiliedig ar asesiad mewnol y gellir ei gynnal yn barhaus ac o bryd i'w gilydd, wedi'i ategu o leiaf bob pum mlynedd gan asesiad allanol annibynnol llawn.
- 11.3 Bydd canlyniadau'r rhaglen sicrhau a gwella ansawdd, sy'n cynnwys cydymffurfiaeth y swyddogaeth archwilio mewnol â Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang yr IIA a chynlluniau gweithredu i fynd i'r afael â diffygion a chyfleoedd i wella'r swyddogaeth archwilio mewnol yn cael eu hadrodd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

- 11.4 Mae'n bwysig sylweddoli na fydd unrhyw dîm archwilio mewnol yn cydymffurfio'n llawn â'r safonau ar 1 Ebrill 2025. Hyd nes y bydd archwiliadau wedi'u cwblhau a'r canlyniadau yn cael eu hadrodd, ni fydd y dystiolaeth o gydymffurfiaeth ymarferol yno.
- 11.5 Mae Egwyddorion Craidd IIA ar gyfer Archwilio Mewnol yn nodi bod yr egwyddorion canlynol yn sail i wasanaeth Archwilio Mewnol effeithiol:
- Yn dangos gonestrwydd
 - Yn dangos cymhwysedd a gofal proffesiynol dyledus
 - Yn wrthrychol ac yn rhydd o ddylanwad diangen (annibynnol)
 - Yn cyd-fynd â strategaethau, amcanion a risgiau'r sefydliad
 - Wedi'i leoli'n briodol ac yn cael adnoddau digonol
 - Yn dangos ansawdd a gwelliant parhaus
 - Yn cyfathrebu'n effeithiol
 - Yn darparu sicrwydd sy'n seiliedig ar risg
 - Yn dreiddgar, yn rhagweithiol, ac yn canolbwyntio ar y dyfodol
 - Yn hyrwyddo gwelliant sefydliadol.

CYNLLUN ARCHWILIO 2025-2026

ADRAN	ARCHWILIAD	AMCAN	CYFEIRNOD COFRESTR RISG CORFFORAETHOL	SGOR RISG	CYNLLUN GWYNEDD – BLAENORIAETH AC UCHELGAIS
Corfforaethol	Cynghori ac Ymgynghoriaeth, Cefnogi Adolygiadau Ffordd Gwynedd	Cynnig cyngor a chefnogaeth i reolaeth fewnol.	Llywodraethu – Diwylliant L1	12	Gwynedd Effeithlon – Hybu diwylliant gweithio agored a chynhwysol sydd bob amser yn rhoi anghenion pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth yr ydym yn ei wneud.
Corfforaethol	Gwaith Atal Twyll ac Atal Llygredigaeth Rhagweithiol a'r Fenter Twyll Genedlaethol	Gwaith i'w gynnal er mwyn sicrhau fod trefniadau cadarn yn eu lle i ymdrin â'r risgiau o dwyll a llygredigaeth a'r Fenter Twyll Genedlaethol a gaiff ei rhedeg gan Swyddfa Archwilio Cymru.	D2	4	Gwynedd Effeithlon - Gwneud y defnydd gorau o bob adnodd ariannol.
Corfforaethol	Ymwybyddiaeth Gweithwyr Maes o'r Polisi Diogelu	Asesu gwybodaeth a dealltwriaeth y gweithwyr o'r Polisi Diogelu gan gynnwys eu cyfrifoldebau a'r gweithdrefnau sydd wedi eu sefydlu ynghyd ag adnabod bylchau mewn anghenion hyfforddiant.			Gwynedd Ofalgar - Diogelu plant, pobl ifanc ac oedolion bregus neu sy'n agored i niwed.
Corfforaethol	Rheoli Gwybodaeth a Diogelu Data	Sicrhau bod y Cyngor yn cydymffurfio â deddfwriaeth mewn perthynas â gwybodaeth drwy sicrhau cyfreithlondeb, tegwch a thryloywder.	Llywodraethu – Rheoli Gwybodaeth L19	12	

ADRAN	ARCHWILIAD	AMCAN	CYFEIRNOD COFRESTR RISG CORFFORAETHOL	SGOR RISG	CYNLLUN GWYNEDD – BLAENORIAETH AC UCHELGAIS
Corfforaethol	Swyddi heb Gyllideb	Adnabod swyddi sy'n cael eu cynnal heb gyllideb benodol i sicrhau eu bod yn briodol ac yn cael eu rheoli'n effeithiol, e.e. drwy grant.	Llywodraethu – Cyllid L20	9	Gwynedd Effeithlon – Gwneud y defnydd gorau o bob adnodd ariannol.
Corfforaethol	Dilyniant Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth	Sicrhau bod gweithrediad priodol ar y camau cytunedig yn dilyn lefel sicrwydd cyfyngedig ar gyfer yr archwiliad gwreiddiol a rhyddhawyd ym mis Medi 2024.	L19	12	
Gwasanaethau Corfforaethol	Hyfforddiant Mandadol	Gwirio bod gweithwyr yn cwblhau hyfforddiant mandadol, yn arbennig y rhai sydd gyda goblygiadau statudol / cyfreithiol i sicrhau y gall gweithwyr gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol ac yn ddiogel.	C52	9	Gwynedd Effeithlon – Hybu diwylliant gweithio agored a chynhwysol sydd bob amser yn rhoi anghenion pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth yr ydym yn ei wneud.
Gwasanaethau Corfforaethol	Trefniadau Tân	Sicrhau bod gan y Cyngor fesurau diogelwch tân mewn lle a sicrhau cydymffurfiaeth â'r deddfau a'r rheoliadau diogelwch tân perthnasol.	C15	15	Gwynedd Effeithlon – Darparu adnoddau staffio digonol ac addas ar gyfer cyflwyno gwasanaethau.
Addysg	Grant Addysg Ôl-16	Disgwyliad yn yr amodau ariannol.			

ADRAN	ARCHWILIAD	AMCAN	CYFEIRNOD COFRESTR RISG CORFFORAETHOL	SGOR RISG	CYNLLUN GWYNEDD – BLAENORIAETH AC UCHELGAIS
Addysg	Anghenion Dysgu Ychwanegol	Bod mynediad i blant a phôl ifanc mewn lleoliadau addysgol at seicolegydd addysgol neu arbenigwr i gefnogi eu datblygiad dysgu a chymdeithasol.	A17	12	Gwynedd Yfory – Cefnogaeth gan wasanaethau proffesiynol wedi eu teilwra i gwrdd ag anghenion dysgu ychwanegol.
Addysg	Addysg tu allan i'r ysgol	Asesu cydymffurfiaeth â'r gofynion statudol ar gyfer darparu addysg i blant mewn ysbyty neu rai wedi eu gwahardd i sicrhau bod y plant hyn yn derbyn y cymorth addysgol sydd ei angen arnynt.	A51	9	Gwynedd Yfory – Addysg o'r safon orau gan gynnwys mynediad at ystod eang o bynciau academiaidd a galwedigaethol er mwyn cyflawni gofynion y 'Cwricwlwm i Gymru' newydd.
Addysg	Dilyniant Cludiant Ysgolion	Sicrhau bod gweithrediad priodol ar y camau cytunedig yn dilyn lefel sicrwydd cyfyngedig ar gyfer yr archwiliad gwreiddiol a rhyddhawyd ym mis Chwefror 2025.	A7	15	Gwynedd Yfory – Y cyfle i ddatblygu i fod yn bobl gyflawn, hapus a hyderus yn y byd.
Addysg	Ysgolion Cyffredinol	Darpariaeth blyneddol ar gyfer rhoi cyngor ac ymgynghori.			
Amgylchedd	Casglu Gwastraff Masnachol	Archwiliad wedi ei gynnwys ar gais y Pennaeth i wirio'r trefniadau cyfredol a sicrhau effeithlonrwydd y gwasanaeth.	B62	16	Gwynedd Werdd – Lleihad sylweddol mewn allyriadau carbon.

ADRAN	ARCHWILIAD	AMCAN	CYFEIRNOD COFRESTR RISG CORFFORAETHOL	SGOR RISG	CYNLLUN GWYNEDD – BLAENORIAETH AC UCHELGAIS
Amgylchedd	Iechyd Anifeiliaid	Archwiliad wedi ei gynnwys ar gais y Pennaeth – i wirio bod y gwasanaeth yn cyflawni ei ddyletswyddau statudol drwy sicrhau bod cynlluniau priodol wedi eu sefydlu i sicrhau bod anifeiliaid yn iach ac yn derbyn gofal priodol a diogelu iechyd pobl drwy atal lledaeniad clefydau ac amddiffyn yr economi leol.	B34	8	
Amgylchedd	Rheolaeth Adeiladu	Archwiliad wedi ei gynnwys ar gais y Pennaeth – trosolwg o drefniadau'r gwasanaeth i sicrhau bod cydymffurfiaeth â ddyletswyddau statudol.	B44	16	
Tai ac Eiddo	Grant Cymorth Tai	Disgwyliad yn amodau'r grant a mynegir yn y Gofrestr Risg Corfforaethol mai y risg yw nad yw'r Grant yn cael ei ddefnyddio i'w lawn botensial i leihau digartrefedd.	I10	12	Gwynedd Glyd – Sicrhau fod neb yn ddigartref yng Ngwynedd.
Tai ac Eiddo	Grant Atal Digartrefedd 2024-25	Archwiliad blynyddol ar y cyfrifon			
Tai ac Eiddo	Costau Llety Argyfwng	Gwirio trefniadau'r gwasanaeth o ran sicrhau bod costau llety argyfwng yn cael eu monitro'n rheolaidd a sicrhau bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n effeithlon i ddarparu llety argyfwng addas o fewn y gyllideb.	I47	15	Gwynedd Glyd – Sicrhau fod neb yn ddigartref yng Ngwynedd.

ADRAN	ARCHWILIAD	AMCAN	CYFEIRNOD COFRESTR RISG CORFFORAETHOL	SGOR RISG	CYNLLUN GWYNEDD – BLAENORIAETH AC UCHELGAIS
Cyllid	Archwiliadau TG	Gwynwch Seibr ayb – bod gan y Cyngor drefniadau addas i wrthsefyll ac adfer yn briodol petai ymosodiadau seibr a bod mesurau diogelwch i amddiffyn data a systemau.	D8	20	Gwynedd Effeithlon – Darparu adnoddau staffio digonol ac addas ar gyfer cyflwyno gwasanaethau.
Cyllid	Datganiad Cyfrifyddu Harbyrau 2024-25	Mae hwn yn ofyniad statudol.			
Cyllid	Incwm - Trefniadau Adennill	Gwirio bod dyledion yn cael eu monitro'n rheolaidd i adnabod unrhyw broblemau cynnar a gwirio sampl o anfonebau a'u dilyn drwodd i wirio'r broses.	D1	16	Gwynedd Effeithlon – Gwneud y defnydd gorau o bob adnodd ariannol.
Cyllid	Praesept – Archwiliad Ariannol	Bod proses o sefydlu praeseptau lleol yn cael ei rheoli'n effeithiol a bod gwybodaeth yn glir ac ar gael i'r cyhoedd.			
Cyllid	Rheolaeth Trysorlys – Archwiliad Cydymffurfiaeth	Gwirio bod rheolaethau priodol yn bodoli dros daliadau rheolaeth trysorlys drwy sicrhau bod gwahaniad dyletswyddau priodol wedi eu sefydlu.	D16	8	Gwynedd Effeithlon – Gwneud y defnydd gorau o bob adnodd ariannol.
Economi a Chymuned	Cronfa'r Degwm – Archwiliad Ariannol	Bydd angen gwiriad annibynnol os yw incwm y gronfa dros £25,000.			
Economi a Chymuned	Amgueddfa Lloyd George – Archwiliad Ariannol	Bydd angen gwiriad annibynnol os yw incwm y gronfa dros £25,000.	E30	6	

ADRAN	ARCHWILIAD	AMCAN	CYFEIRNOD COFRESTR RISG CORFFORAETHOL	SGOR RISG	CYNLLUN GWYNEDD – BLAENORIAETH AC UCHELGAIS
Economi a Chymuned	Hafan, Pwllheli	Adolygiad o weithdrefnau gweinyddol ac ariannol Hafan gan gynnwys trefniadau cytundebol.	E19	6	
Economi a Chymuned	Rheolaeth Traethau	Gwirio bod Cynllun Rheoli Traethau wedi ei ddatblygu ac yn weithredol er mwyn sicrhau diogelwch pobl lle gall fod peryglon i fywyd.	E17	12	Gwynedd Lewyrchus – Twristiaeth gynaliadwy er budd cymunedau.
Oedolion, Iechyd a Llesiant	Tan y Marian – Archwiliad Sefydliad	Sicrhau fod trefniadau rheoli a chynnal y cartref yn briodol ac yn unol â rheoliadau a safonau perthnasol. Bydd yr archwiliad yn cwmpasu gwirio bod trefniadau'r cartref yn ddigonol o ran gweinyddiaeth a staffio, rheolaeth gyllidebol, caffael nwyddau a derbyn incwm, iechyd a diogelwch, a monitro perfformiad ynghyd â sicrhau bod y defnyddwyr gwasanaeth a'u heiddo'n cael eu diogelu.			Gwynedd Ofalgar – Darparu gofal a chefnogaeth o safon uchel yn y lle iawn ar yr amser iawn

ADRAN	ARCHWILIAD	AMCAN	CYFEIRNOD COFRESTR RISG CORFFORAETHOL	SGOR RISG	CYNLLUN GWYNEDD – BLAENORIAETH AC UCHELGAIS
Oedolion, iechyd a Llesiant	Plas y Don – Archwiliad Sefydliad	Sicrhau fod trefniadau rheoli a chynnal y cartref yn briodol ac yn unol â rheoliadau a safonau perthnasol. Bydd yr archwiliad yn cwmpasu gwirio bod trefniadau'r cartref yn ddigonol o ran gweinyddiaeth a staffio, rheolaeth gyllidebol, caffael nwyddau a derbyn incwm, iechyd a diogelwch, a monitro perfformiad ynghyd â sicrhau bod y defnyddwyr gwasanaeth a'u heiddo'n cael eu diogelu.			Gwynedd Ofalgar – Darparu gofal a chefnogaeth o safon uchel yn y lle iawn ar yr amser iawn
Oedolion, iechyd a Llesiant	Plas Hedd – Archwiliad Sefydliad	Sicrhau fod trefniadau rheoli a chynnal y cartref yn briodol ac yn unol â rheoliadau a safonau perthnasol. Bydd yr archwiliad yn cwmpasu gwirio bod trefniadau'r cartref yn ddigonol o ran gweinyddiaeth a staffio, rheolaeth gyllidebol, caffael nwyddau a derbyn incwm, iechyd a diogelwch, a monitro perfformiad ynghyd â sicrhau bod y defnyddwyr gwasanaeth a'u heiddo'n cael eu diogelu.			Gwynedd Ofalgar – Darparu gofal a chefnogaeth o safon uchel yn y lle iawn ar yr amser iawn

ADRAN	ARCHWILIAD	AMCAN	CYFEIRNOD COFRESTR RISG CORFFORAETHOL	SGOR RISG	CYNLLUN GWYNEDD – BLAENORIAETH AC UCHELGAIS
Oedolion, lechydd a Llesiant	Trefniadau Bancio - Canolfannau Dydd – Archwiliad Sefydliad	Gwirio bod gan y canolfannau drefniadau effeithlon ar gyfer derbyn incwm sydd yn cydymffurfio â rheoliadau ariannol y Cyngor, gwirio cyflawnrwydd y cofnodion drwy sicrhau bod yr holl incwm yn cael ei gofnodi'n gywir ac yn amserol.			Gwynedd Ofalgar – Galluogi trigolion Gwynedd i fyw'n annibynnol mewn llety addas a chydag urddas gyhyd ag y bo modd yn eu cymuned
Oedolion, lechydd a Llesiant	Taliadau Uniongyrchol	Sicrhau bod taliadau uniongyrchol yn cael eu prosesu'n gywir ac cyn belled a bo modd eu bod yn cael eu defnyddio'n gywir i ddiwallu anghenion gofal a chymorth unigolion,	F6	20	Gwynedd Ofalgar – Galluogi trigolion Gwynedd i fyw'n annibynnol mewn llety addas a chydag urddas gyhyd ag y bo modd yn eu cymuned
Oedolion, lechydd a Llesiant	Diogelu Rhag Colli Rhyddid (DoLS)	Gwirio bod cynnydd wedi ei wneud yn y maes drwy wirio y rhestr aros am asesiad a bod trefniadau priodol mewn lle.	F1	25	Gwynedd Ofalgar – Ddiogelu plant, pobl ifanc ac oedolion bregus neu sy'n agored i niwed.
Oedolion, lechydd a Llesiant	Dilyniant Cartrefi Preswyl	Plas Hafan, Llys Cadfan, Plas Pengwaith – archwiliadau wedi derbyn lefel sicrwydd cyfyngedig yn 2024-2025.			Gwynedd Ofalgar – Darparu gofal a chefnogaeth o safon uchel yn y lle iawn ar yr amser iawn.

ADRAN	ARCHWILIAD	AMCAN	CYFEIRNOD COFRESTR RISG CORFFORAETHOL	SGOR RISG	CYNLLUN GWYNEDD – BLAENORIAETH AC UCHELGAIS
Plant a Chefnogi Teuluoedd	Taliadau All-Sirol	Gwirio'r gwariant ar leoliadau all-sirol a chynlluniau sydd ar y gweill i'r dyfodol.	G4	15	Gwynedd Ofalgar – Sicrhau bod plant, pobl ifanc a'u teuluoedd yn byw bywydau hapus ac yn cyrraedd eu potensial o ran eu haddysg, eu hiechyd a'u lles
Priffyrdd, Peirianeg ac YGC	Fflyd - Defnydd Tanwydd	Adolygiad o'r gwariant ar ddefnydd tanwydd gan gynnwys cardiau talu "Overdrive".	H29	16	Gwynedd Werdd – Lleihad sylweddol mewn allyriadau carbon.
Priffyrdd, Peirianeg ac YGC	Gwasanaeth Profedigaeth	Gwirio trefniadau incwm yr amlogfa gan gynnwys trefniadau derbyn incwm, cofnodi ac amllder bancio.			
Priffyrdd, Peirianeg ac YGC	Cynllun Parhad Gwasanaeth / Cynllun Argyfwng	Gwirio bod y Gwasanaeth wedi sefydlu Cynllun Parhad Gwasanaeth i sicrhau y gall yr Adran weithredu mewn sefyllfa argyfwng.	H31	12	
Priffyrdd, Peirianeg ac YGC	Cynllun Olyniaeth YGC	Gwirio bod cynllun olyniaeth/dilyniant wedi ei sefydlu sydd yn adnabod rolau allweddol o fewn yr Adran a bod cynllun hyfforddiant wedi ei sefydlu ar lefel arweinwyr timau ac uwch.	H44	16	Gwynedd Effeithlon – Hybu diwylliant gweithio agored a chynhwysol sydd bob amser yn rhoi anghenion pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth yr ydym yn ei wneud

ADRAN	ARCHWILIAD	AMCAN	CYFEIRNOD COFRESTR RISG CORFFORAETHOL	SGOR RISG	CYNLLUN GWYNEDD – BLAENORIAETH AC UCHELGAIS
Priffyrdd, Peirianeg ac YGC	Trefniadau Clefyd Coed Ynn	Gwirio'r trefniadau ar gyfer archwilio, torri a rheoli cytundebau ar gyfer coed ynn.	H28	12	
Priffyrdd, Peirianeg ac YGC	Coed yn Syrthio	Gwirio y Polisi Coed a sicrhau bod gwasanaeth yn cydymffurfio â'i ofynion i sicrhau nad yw coed yn cwmpa yn anafu aelodau o'r cyhoedd all arwain at hawliadau.	H42	12	